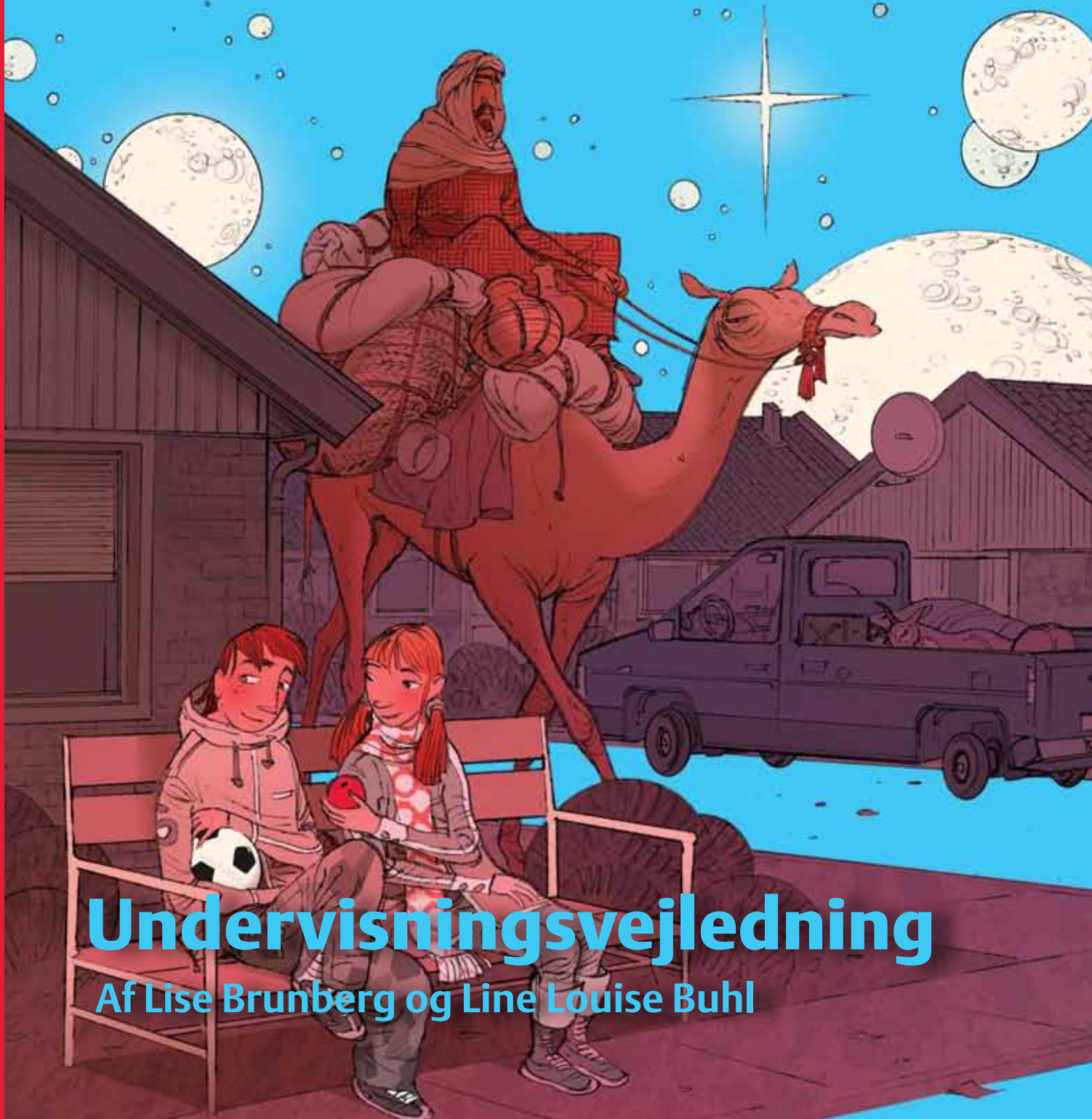

Lene KaaBørbøl OG Mette Finderup

Marsmanden

OG andre fortællinger fra Sogneager

tegneserier af Jan Solheim

Undervisningsvejledning

Af Lise Brunberg og Line Louise Buhl

Undervisningsvejledning til Marsmanden og andre fortællinger fra Sogneager

Af Lise Brunberg og Line Louise Buhl

Redaktion: Lisbeth Elkjær

Grafiker: Lotte Lyng

Forsideillustration: Jan Solheim

Undervisningsvejledningen knytter sig til bogen *Marsmanden og andre fortællinger fra Sogneager* af Lene Kaaberbøl og Mette Finderup med tegninger af Jan Solheim udgivet på Bibelselskabets Forlag 2006.

Vejledningen kan frit downloades og mangfoldiggøres fra Bibelselskabets Forlags hjemmeside på www.bibelselskabet.dk/undervisning

Bibelselskabets Forlag

Frederiksborggade 50

1360 København K

www.bibelselskabet.dk/undervisning

Indholdsfortegnelse

Forord	4
Introduktion	5
Bambi og Skabelsen (s. 6-13)	7
Elevsider til Bambi og Skabelsen	8
Tøzeloven og De ti bud (s. 15-23)	10
Elevsider til Tøzeloven og De ti bud	12
Julegæsten og Jesu fødsel (s. 24-33)	14
Elevsider til Julegæsten og Jesu fødsel	16
Skema til Julegæsten & Jesu fødsel	18
Den forkerte lillebror og Jesu dåb (s. 34-41)	19
Elevsider til Den forkerte lillebror og Jesu dåb	21
Kære Gud og Bjergprædikenen (s. 42-49)	23
Elevside til Kære Gud og Bjergprædikenen	24
Marsmanden og Zakæus (s. 50-57)	25
Elevsider til Marsmanden og Zakæus	27
Ormene og Lazarus (s. 58-65)	29
Elevsider til Ormene og Lazarus	30
Blodsbrødre og Skærtorsdag (s. 66-76)	32
Elevsider til Blodsbrødre og Skærtorsdag	33
Heltens barnebarn og Opstandelsen (s. 77-85)	35
Elevsider til Heltens barnebarn og Opstandelsen	36
Kærlighedsmuren og Himmelfart og pinse (side 86-95)	38
Elevsider til Kærlighedsmuren og Himmelfart og Pinse	40

Forord

Marsmanden og andre fortællinger fra Sogneager er skrevet af Lene Kaaberbøl og Mette Finderup, illustreret med tegneserier af Jan Solheim og udgivet på Bibelselskabets Forlag 2006. Bogen består af 10 noveller, hvis hovedpersoner alle går i samme klasse i den fiktive landsby Sogneager. Hver novelle er sat overfor en tegneserie, som gengiver en fortælling fra Bibelen. Tematisk er der en sammenhæng mellem novellen og den tilhørende tegneserie.

Nærværende undervisningsvejledning lægger op til et tværfagligt forløb mellem kristendomskundskab og dansk på 5.-6. klassetrin. Der er som udgangspunkt flere opgaver relateret til dansk end til kristendomskundskab, således at forløbet matcher fordelingen af timer i dansk og kristendomskundskab på 6. klassetrin.

Det er muligt at arbejde med de 10 tekster med tilhørende tegneserier uafhængigt af hinanden og således opbygge kortere eller længere undervisningsforløb.

Lise Brunberg og Line Louise Buhl

Lise Brunberg er født i 1956 og uddannet på Emdrupborg Seminarium i 1983 med linjefag i dansk og musik. Hun har undervist på Dronninggårdskolen i Holte siden 1983 – alle årene i dansk og de seneste år i kristendomskundskab.

Line Louise Buhl er født i 1979 og uddannet fra Blaagaard Seminarium i 2004 med linjefagene dansk, matematik, engelsk og billedkunst. Hun har undervist på mellemtrinnet på Dronninggårdskolen i Holte siden 2004.

Introduktion

Formål

Formålet med arbejdet med *Marsmanden og andre fortællinger fra Sogneager* er, at eleverne får en virkelighedsnær indfaldsvinkel til de kristne grundtemaer, der præsenteres. De centrale etiske og livsfilosofiske temaer, der præsenteres i tegneserierne fra Bibelen, sættes over for nutidige hverdagsagtige problemer og konflikter for børn i aldersgruppen.

De danskfaglige mål og en danskfaglig indfaldsvinkel til arbejdet er højt prioriteret i undervisningsvejledningen. Det tværfaglige materiale dækker således mange af trinmålene for både kristendomskundskab og dansk.

Trinmål efter 6. klasses trin for faget dansk

Følgende trinmål fra *Fælles Mål 2009* bliver tilgodeset under arbejdet med materialet:

Det talte sprog:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- argumentere, debattere og informere
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i sammenhængende form

Det skrevne sprog – skrive:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- bruge skrivning bevidst som støtte for tænkning

Sprog, litteratur og kommunikation:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- fortolke, perspektivere og forholde sig til tekster og andre udtryksformer ud fra både oplevelse og analyse
- kende betydningen af sproglige og stilistiske virkemidler
- vise kendskab til både genrers (og enkelte forfatterskabers) særpræg
- finde og forholde sig til udtryk for værdier i andres udsagn og i tekster og andre udtryksformer

Trinmål efter 6. klasses trin for faget kristendomskundskab

Følgende trinmål fra *Fælles Mål 2009* bliver tilgodeset under arbejdet med materialet:

Livsfilosofi og etik:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig om almene tilværelsesspørgsmål med bevidst brug af faglige begreber og det religiøse sprogs virkemidler
- give eksempler på sammenhænge mellem værdier, normer og adfærd
- udtrykke sig om, hvad det vil sige at være menneske, samt hvilken betydning tro kan have for livsopfattelsen.

Bibelske fortællinger:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- formulere udvalgte bibelske fortællingers pointer
- genkende eksempler på nutidige udtryk for bibelske fortællinger

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- beskrive udvalgte grundbegreber i kristendommen og forholde sig til deres tolkning af tilværelsen
- beskrive udvalgte symboler og ritualers brug

Undervisningsvejledningens opbygning

Hver novelle med tilhørende tegneserie præsenteres efter følgende model:

- Fagligt fokus til dansk
- Fagligt fokus til kristendomskundskab
- Sammenhæng mellem novelle og tegneserie
- Elevside (kopieres)

Elevopgaverne er opstillet som kopisider. På kopisiderne er der til hvert kapitel forslag til arbejdet opdelt i aktiviteter FØR læsning, UNDER læsning og EFTER læsning. Eleverne skal til flere af kapitlerne benytte en skrivelog.

Bambi og Skabelsen

(s. 6-13)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at udtrykke sig i dramatisk form
- arbejde med interviewgenren
- lære, at man kan læse på, mellem og bag linjerne
- arbejde med temaerne menneskets omgang med naturen og ondskab

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære skabelsesberetningen at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over skabelsesberetningen
- lære om sammenhænge mellem værdier, normer og adfærd
- lære om, hvad det vil sige at være menneske, samt hvilken betydning tro kan have for livsopfattelsen.

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Der findes to skabelsesberetninger i Bibelen. De kan læses i 1. Mosebog kap. 1-3. Fokus i begge er forholdet mellem Gud og mennesket samt forholdet mellem mennesker og naturen/omgivelserne. Det er vigtigt at understrege, at teksterne ikke repræsenterer videnskabelig dokumentation for, hvordan verden blev til. Derimod er der tale om en mytisk skildring af menneskets eksistentielle vilkår, sådan som skaberen – i en kristen forståelsesramme – har udtænkt det.

Syndefaldsberetningen i 1. Mosebog kap. 3,1-24 fokuserer ligeledes på eksistentielle vilkår ved at søge at forklare det ondes eksistens i verden. Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at tegneserien bearbejder begge skabelsesberetninger samt syndefaldsberetningen.

I novellen *Bambi* problematiseres skabelsesberetningens pointering af, at Gud har pålagt mennesket at herske over skaber

værket i kraft af, at Hans pga. sit job må sørge for at holde vildtbestanden nede. For Mia er det svært at forstå, hvordan Hans både kan udvise så stor omsorg for dyrene og samtidig kan slå dem ihjel, og det er netop dette dilemma, det er spændende at arbejde med.

Det har i tidens løb haft stor betydning for den kristne kulturs natursyn og udvikling, at skabelsesberetningen taler om, at mennesket skal herske over naturen. Gud og mennesker er altså ikke i naturen i en kristen forståelse, men over naturen. Det menneske- og gudssyn adskiller sig fra fx naturfolk som indianerne og inuiter, for hvem det hellige er indlejret i naturen, og for hvem mennesket er en integreret del af naturen. I en kristen forståelse har Gud skabt verden, men han er ikke en del af verden.

Eleversider til Bambi og Skabelsen

(s. 6-13)

Inden du læser novellen

Individuelt:

Lav en tegning af en "bambi" og et "slagtesvin". Skriv ord og udtryk ned, som du forbinder med dyrene.

Klassesamtale:

Tal om, hvilke karaktertræk, I gav dyrene, samt hvilke ord og udtryk I forbandt med de to typer af dyr. Ville det ændre sig, hvis I skulle tegne en hjort og en grisling?

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

Du skal lave tre overskrifter i dit hæfte. Den ene skal du kalde "Mias natursyn", den anden "Forældrenes natursyn" og den tredje "Onkel Hans' natursyn". Mens du læser, skal du notere de oplysninger, du får om personernes syn på naturen, altså hvordan de ser på og behandler naturen. Oplysningerne kan både findes på, mellem og bag linjerne.

Efter du har læst novellen

Klassesamtale om natursyn:

- Tal om de noter, I har skrevet ned om personernes natursyn.

Gruppearbejde (3 personer):

- I skal lave et tv- eller radiointerview (rollespil) med Mia og Hans om deres syn på menneskets indgriben i naturen. I skal fordele rollerne, så én spiller interviewer, én spiller Mia og den sidste spiller Hans.
- Start med at lave en brainstorm over spørgsmål, som intervieweren kan stille til Mia og Hans, så I får de forskellige synspunkter frem. Lad nogle af spørgsmålene starte med hvorfor eller hvordan.
- Udvælg de bedste spørgsmål (8-10 stk.).
- Tal om, hvordan personerne skal tale, og hvordan deres kropssprog skal være.
- Øv stykket igennem et par gange, og fremfør stykket for klassen.

Fælles:

- Læs tegneserien Skabelsen.

Klassediskussion:

- Har I tænkt over, hvordan mennesket kan herske over jorden på en god måde, så der også er plads til dyr, natur og andre mennesker?
Hvad vil det overhovedet sige at herske?
- Mennesket har altid brugt naturen, men har naturen ret til at være til uden at mennesker udnytter den?
Udnytter mennesket naturen på en god måde i dag?
- Er det i orden at være glad for sine kæledyr og samtidig slå mus, muldvarper og rotter ihjel?
- Det er jo ikke til at finde ud af, hvad der er godt, og hvad der er skidt, siger Mia til sidst i novellen. Er I enige med Mia, eller har I en måde til at skelne mellem godt og skidt?

Tøzeloven og De ti bud

(s. 15-23)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- benytte brainstorm og skrivelog som støtte for tænkning
- perspektivere og forholde sig til teksten ud fra oplevelse og analyse
- arbejde med temaet venskab, her specifikt loyalitet og fortrolighed

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingen om Moses og de 10 bud at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over de 10 bud
- lære om sammenhænge mellem værdier, normer og adfærd

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Tegneserien viser, hvordan Moses befrier jøderne fra ægyptisk slaveri og får de ti bud af Gud. Fortællingen om Moses på bjerget er central, da det var her, Gud indgik sin første aftale med israelitterne. Moselovens bud er bud, som skal tjene til at oprette og opretholde et samfund. De ti bud er grundlæggende i kristendommen og de er opdelt i bud mellem Gud og mennesker (1-4) og mennesker imellem (5-10).

Billede to side 23 med guldkalven henviser til det oprindelige 2. bud fra De ti bud i Det Gamle Testamente: *Du må ikke lave dig noget gudebillede i form af noget som helst oppe i himlen eller nede på jorden eller i vandet under jorden* (2 Mos 20,4).

De ti bud, som ses i tegneserien på stentavlerne side 23 billede et, har derimod den ordlyd og rækkefølge, som findes hos Luther og i den kristne tradition, hvor man har valgt at udelade billedforbuddet som det 2. bud. For stadig at have ti bud, er det oprindelige 10. bud blevet opdelt i to.

I tegneserien ses, at folkets ledere lover at gøre alt, hvad Gud forlanger, men de bliver utålmodige og bryder aftalen. Det er den typiske menneskelige grundsynd, de her begår, nemlig løftebrud og ikke at stole på Gud.

Sidste billede viser kristendommens vigtigste bud ... *at man skal leve i kærlighed til Gud og sine medmennesker*. Dette bud er ikke med i de ti bud, men findes andre steder i Moseloven, og kaldes i Det Nye Testamente for det dobbelte kærlighedsbud (Matt 22,36-40).

Novellen viser Marias dilemma mellem to sæt love: Skal hun overholde mor-loven, hvor hun ikke må fortælle, hvad hendes mor i embedes medfør taler med andre om? Eller skal hun overholde Tøzeloven, hvor pigerne ikke må have hemmeligheder for hinanden?

Både novellen og bibelhistorien har fokus på regler og love. Men mens de ti bud er overordnede samfundsregler, er tøzereglerne kun til i en lille klub. I novellen lærer

pigerne, at man kan lave sine egne små regler, men i det store fællesskab er det andre og overordnede regler, der gælder – og det er godt nok! Budskabet er, at der er forskel på regler. Et interessant diskussionstema er naturligvis, om der er regler, både de overordnede og de ”mindre”, der aldrig må bøjes.

Eleversider til Tøzeloven og De ti bud

(s. 15-23)

Inden du læser novellen

Klassesamtale:

Hvad får titlen jer til at tænke over?

Lav brainstorm over, hvordan en lov for både en pigeklub og en drengklub kan se ud.

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

Husk at begrunde dine svar.

- Stop læsningen side 16 efter afsnittet om tirsdag. Synes du, at Maria skal følge Tøzeloven eller mor-loven?
- Stop læsningen side 17 efter afsnittet om fredag. Hvad tænker du om Marias handling?
- Stop læsningen side 19 efter Marias telefonsamtale med Maja. Synes du, at Maria har brudt Tøzelovens 1. regel og har løjet?
- Stop læsningen efter side 20. Hvad tænker du om sætningen: *Der er forskel på regler?*

Efter du har læst novellen

Gruppearbejde:

- Hvad synes I om den 4. regel i Tøzeloven side 16?
- Læs Tøzelovens nye regel side 21. Kom med flere eksempler på, hvordan I selv vil kunne bruge den leveregel.
- Hvad betyder det at have tavshedspligt?
- Hvad betyder det at sige, at noget er fortroligt?
- Kan der være situationer, hvor man synes, det er nødvendigt at fortælle noget videre, selv om man har fået at vide, at det var en hemmelighed? Hvilke situationer?

Fælles:

- Læs tegneserien *De ti bud*.
- Prøv at lave de ti bud modsat – fx: Du skal ikke ære din far og mor, Du må gerne stjæle osv.
- Har vi efterhånden tilladt nogle modsatte bud? Hvordan vil vores samfund se ud, hvis alle modsatte bud var gældende?
- Hvad skal man gøre, hvis en lov siger, at man skal handle mod ens tro eller overbevisning?

Gruppearbejde:

- Lav en liste med de leveregler, I synes, er de vigtigste. Giv dem videre til resten af klassen på en sjov måde, fx sådan her: Lav en rap – skriv en planche – dramatiser dem – skriv hver regel på et kort og hæng dem ned fra lamperne eller ...

Julegæsten og Jesu fødsel

(s. 24-33)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at tage stilling til tekstens komposition herunder konflikt og klimaks (eleverne kan evt. introduceres til berettermodellen)
- lære at tage stilling til tekstens fortællersvinkel
- lære at bruge skrivning bevidst som støtte for tænkning, her i form af skema

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingen om Jesus' fødsel at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over fortællingen om Jesus' fødsel
- lære om almene tilværelsesspørgsmål
- lære om udvalgte symbolers brug

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Tegningerne fortæller historien om Jesus' fødsel – og blander Lukasberetningen om undfangelsen og fødslen i stalden og Matthæusberetningen om de vise mænd sammen til den historie, som vi kender. En blanding i tid af advent, jul og Helligtrekonger. Rent objektivt er der flere kriterier, der gør, at fortællingen ikke er mulig i "den virkelige verden", men det skal ikke være i fokus her. (Fx: Kong Herodes døde før vores tidsregning; det er ikke sandsynligt, at Jesus' fødsel skabte så stor opmærksomhed, når vi intet hører om hans barndom og ungdom).

Derimod giver det mening at lede efter det budskab, der lyder gennem århundrede gamle juletraditioner, og som stadig gør så stor forskel, at vi lader vores verden gå i stå for en tid. Det er et budskab om en ny begyndelse, og om at Gud gerne vil sine mennesker, og derfor sender os sin søn. Man kan spørge: Hvor kommer juleglæden fra? Er det noget, vi selv kan skabe? Hvilken stemning skaber lys/levende lys?

Julen er en højtid. Dvs. en tid der hæver sig over den almindelige tid. Højtid betyder egentlig en hellig tid, men i novellen er hverken Ina eller Rasmus i julestemning. De er begge kedede af det, og de ville ønske, at deres situation var anderledes. Men juleglæden kommer alligevel til dem – nærmest snigende udefra. Den kan ikke kun skabes af os selv, vi har brug for fællesskab – det er derfor, vi fejrer julen som en højtid, vi er sammen om.

Novellen og tegneserien rummer begge historien om lyset og om barnet: Det levende lys på træet giver glæde til børnene i novellen og får Rasmus til at kunne finde hjem. Og det er Louise – det lille barn – som får omsorgen frem hos Ina. I tegneserien er det det blændende lys fra englenerne, der bragte glæden til hyrderne på marken med budskabet om frelserens fødsel – det lille barn.

Der er flere paralleller mellem ord og billeder: Fx rejser Maria mod noget ukendt

og er formentlig utryg. Det samme gælder for Ina. Rasmus bliver ledt hjem af lyset fra træet, ligesom de vise mænd blev ledt af stjernen og Rasmus hører pigernes sang, ligesom hyrderne hørte englenes sang.

Til afsnittet er der tre kopiark. Først to elevsider med INDEN, MENS og EFTER læsning og så et skema til at notere i under læsningen.

Eleversider til Julegæsten og Jesu fødsel

(s. 24-33)

Inden du læser novellen

Klassesamtale:

- Hvad får titlen jer til at tænke over? (Læg mærke til at navneordet står i bestemt ental).
- Hvad tror I, novellen handler om, og hvilken stemning forventer I?
- Hvad er en højtid?
- Hvad betyder mest for dig ved julen?

Klassesamtale om komposition

I en novelle er der oftest et sammenstød – kaldet konflikten – fx mellem to personer. Det sted i novellen, hvor konflikten spidser til for så at blive løst, kaldes klimaks.

Klassesamtale om synsvinkel

Synsvinkel handler om, hvor forfatteren har placeret fortælleren i forhold til læseren og tekstens handling. Forfatteren benytter:

- ydre synsvinkel, hvor fortælleren befinder sig uden for handlingen.
- indre synsvinkel, hvor fortælleren befinder sig i handlingen. Her er fortælleren enten en 1. eller 3. persons fortæller.

Oftest benytter en forfatter både ydre- og indre synsvinkel. Dette kaldes en kombineret synsvinkel.

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

Novellen er delt op i 8 mindre dele med * * * mellem hvert afsnit. Der er brugt to forskellige skrifttyper.

- Efter hvert afsnit skal du stoppe, give en overskrift og notere følgende i skemaet: Hvem har synsvinklen? Hvordan er stemningen? Hvor langt er ”spændingen” nået? Giv afsnittet 1-5 stjerner, hvor 5 skal bruges der, hvor du synes, novellen er mest spændende.
-

Efter du har læst novellen

Pararbejde:

- S. 28-29. Hvad er grunden til, at Ina ændrer holdning til Louise? Hvad tænker Ina? Kender I selv den følelse?
- S. 31. Hvad tænker Rasmus, og hvordan får han det indeni, da han ser pigerne og juletræet? Kender I selv de følelser?

Klassesamtale:

- Hvordan ser jeres spændingskurve ud i forhold til de andres?
- Hvem eller hvad var Julegæsten? Hvornår og hvordan kom Julegæsten?
- Hvordan møder vi nye mennesker? Skaber vi os billeder, inden vi kender dem?
- Læs tegneserien Jesu fødsel.
- Hvor kan I finde sammenhæng til novellen? Læg mærke til lyset og sangen.
- Hvad er glæden her?

Skema til Julegæsten & Jesu fødsel (s. 24-33)

Afsnit	Overskrift	Hvem har synsvinklen?	Hvordan er stemningen?	Spændingskurve
1	Inas forventninger	Ina	modvillig, sur, ærgelig	*
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

Den forkerte lillebror og Jesu dåb

(s. 34-41)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at skelne mellem en ydre og en indre personkarakteristik
- arbejde med temaerne at være anderledes, fællesskab og fristelse

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingen om Jesus' dåb at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over fortællingen om Jesus' dåb
- lære om sammenhænge mellem værdier, normer og adfærd
- lære om udvalgte symboler og ritualers brug

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Tegneserien er todelt og omhandler både Jesus' dåb, hvor Helligånden stiger ned over ham og hans prøvelse i ørkenen, hvor Djævelen prøver at friste ham til at opgive sit forehavende.

Det Nye Testamente fortæller, at Johannes Døberer først afviste at døbe Jesus, da han mente, at Jesus var noget ganske særligt. Men Jesus overtalte ham til det. Jesus indtager altså tjenerens rolle og er ydmyg (senere ydmyget), selv om han er Guds søn. Da Johannes døbte Jesus åbnede himlen sig, og Helligånden dalede ned over Jesus i form af en due. Sådan sker det også for dåbsbarnet, der i dåben får del i Helligånden. Ofte ser man en due afbilledet i kirken, hvorved duen også i mere direkte forstand er med ved dåben.

Dåben kan anskues fra mange vinkler og har mange betydninger i kristendommen.

I dåben bliver barnet indlemmet i den kristne kirke samtidig med, at det er en stadfæstelse af, at Gud vil tage hånd om barnet. Dåben er på den måde en tryghed og vished om, at mennesket altid Guds barn og har ret til at kalde sig det – uanset øvrige tilhørsforhold i verden. Dåben kan også ses som "at blive født på ny", for man får en ny far (Gud) og nye søstre og brødre (alle andre kristne). Man kan også se konkret på dåben, som den praktiseres i folkekirken og spørge: hvem, hvordan, hvilken alder, hvorfor?

Fortællingen om Jesus' dåb er sat overfor Silas' dåb. Med dåben er Silas blevet en del af fællesskabet, og det har stor betydning ikke mindst for Rune, hans storebror, der var gudfar. Novellen og tegneserien har netop temaet om at høre til, være i et fællesskab og have et stædet i verden til fælles. Man kan også tematisere det,

at man som menneske vælger de fællesskaber, man vil være en del af eller man vil optage det lille barn i – man kan vælge dåben, og man kan som Rune og hans familie vælge at adoptere Silas og gøre ham til et fuldgældigt medlem af familien. Bemærk, at det i folkekirken ikke er skik, at børn under konfirmationsalderen bærer børn til dåben. (Vi får ikke Runes alder at vide, men han virker yngre).

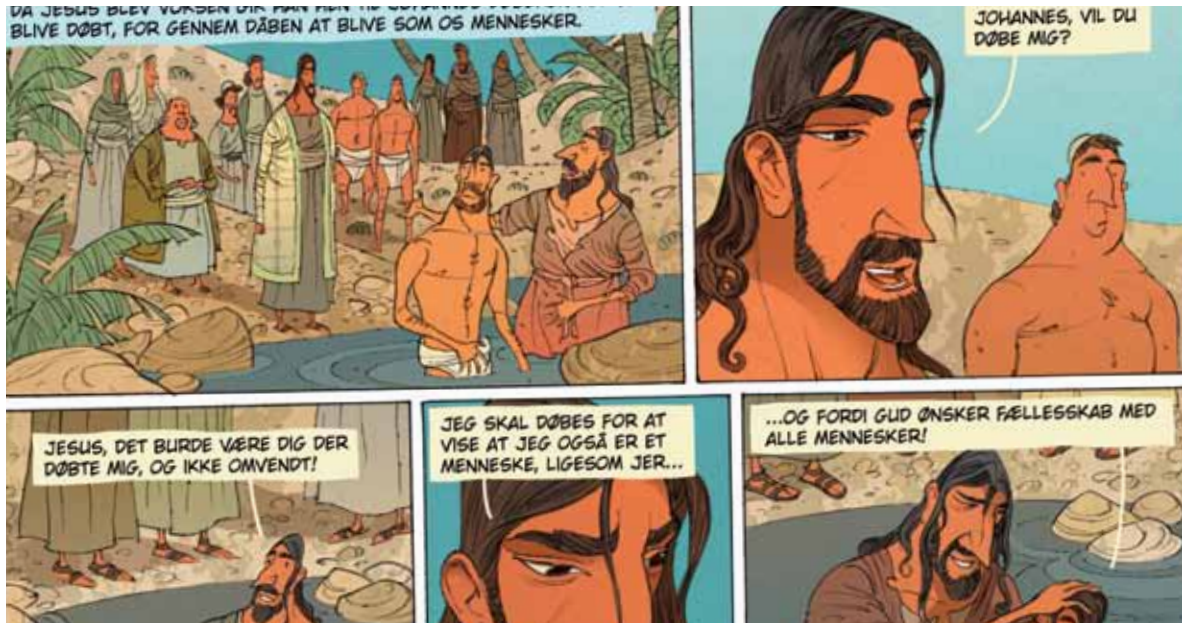
Fristelse betyder i Det Nye Testamente ikke så meget forførelse eller forlokkelse som prøvelse. Efter 40 dage i ørkenen fristes Jesus tre gange af Djævelen. Men han afviser Djævelen med velvalgte skriftsteder fra Det Gamle Testamente og møder til sidst samme åbning til Himlen som ved dåbsfortællingen. Tegneren skildrer det med sine farver: hvor billederne fra ørkenen er dystre og grumsede, skinner det klare lys, som dåbsfortællingen også er fortalt med, i det øjeblik Jesus har modstået fristelserne.

Fra kristendommens centrale bøn, Fadervor, kender vi også ordene om fristelse: *Led os ikke i fristelse, men fri os fra det onde.* I Fadervor beder den kristne sin Gud om at holde prøvelserne væk, for det er jo ikke sikkert, at vi mennesker kan sige nej til fristelserne, sådan som Jesus kunne.

Djævlens fristelse af Jesus i ørkenen kan kobles sammen med Signe, der fristes til at sælge sin lillebror, fordi han er anderledes.

Eleversider til Den forkerte lillebror og Jesu dåb

(s. 34-41)

Inden du læser novellen

Klassesamtale:

- Hvad får titlen jer til at tænke over?
Hvad kan være forkert?

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skriveblyd)

- Skyg Rune, og notér hvilke tanker og følelser han har.
 - Notér, hvad vi får at vide om dåben i kirken og Runes rolle i den sammenhæng (s. 34).
 - Skriv også, hvad du får at vide om Signe og hendes væremåde.
 - Vi får ikke direkte at vide, hvordan Rune og Signe ser ud, men du kan alligevel finde lidt om deres udseende. Skriv det ned.
-

Efter du har læst novellen

Pararbejde:

- Sammenlign jeres noter og lav sammen en personkarakteristik af både Rasmus og Signe

Klassesamtale:

- Læs tegneserien Jesu dåb.
- Hvordan er valget af farver ved dåben og ved fristelserne?
- Hvordan er Djævelen tegnet?
- Hvordan skiller det sidste billede på side 41 sig ud m.h.t. farvevalg og indhold i forhold til de andre billeder på side 41? Hvorfor?
- Sammenlign tegneserien og novellen.

Gruppearbejde eller klassesamtale:

- Hvad skal der til, for at man hører med i et fællesskab?
- Hører man mindre til i et fællesskab, hvis man er anderledes?
- Kender du nogen, der er døbt? Enten som spæd, teenager eller voksen?
- Betyder dåben et fællesskab og et tilhørsforhold for dig?
- Hvad er en fristelse? Hvad kan vi fristes til? Hvem kan vi fristes af?
- Hvad kan man gøre for at modstå fristelse?
- Kender du en bøn, hvor ordet fristelse indgår?

Kære Gud og Bjergprædikenen

(s. 42-49)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at forholde sig til teksten ved brug af meddigtning
- lære at udtrykke følelser, tanker og erfaringer i sammenhængende form
- arbejde med temaerne fællesskab, venskab og mobning

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære Bjergprædikenen at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over Bjergprædikenen
- lære om, hvad det vil sige at være menneske, samt hvilken betydning tro kan have for livsopfattelsen
- lære om udvalgte grundbegreber i kristendommen
- lære om forskellen mellem en bøn og en ønskeseddel

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Bjergprædikenen står i Matthæusevangeliet kap. 5-7. Jesus taler fra et bjerg til folkemængden og til sine disciple, og det er her, man finder nogle af de vigtigste og mest kendte citater af Jesus' udtalelser.

Budskabet om at elske sin næste – også sine fjender – vises i tegneserien. I afsnittet om bøn og Fadervor fokuseres på, at bønnen ikke er en (bytte-)handel med Gud, og at man ikke skal hykle og stille sin godhed og fromhed til skue.

Budskabet om at elske sin næste kan sammenholdes med, at Åse i novellen bliver mobbet og holdt udenfor. Hun bliver ikke holdt af eller hjulpet i skolen. Forældrene kender ikke til hendes problem. Der er ikke nogen "næste" for Åse i historien.

Det er lidt sværere at forstå, hvordan man kan elske og bede for en fjende, der er modbydelig, som Michael faktisk er! Her kan man spørge: Hvem er stærkest? Den, der elsker eller den, der hader? Jesus siger et andet sted: "Elsker vi kun dem, der elsker os, hvad særligt gør vi så?" – og det er vel netop pointen i at skulle elske sine fjender, at kærligheden skal sejre i alle forhold.

I novellen holder Michael faktisk op med at mobbe Åse, hans vrede forsvinder. (Læs evt. novellen *Marsmanden* side 50) Har bønnen til Gud hjulpet? Er det Åses egen styrke og mod, der gør, at hun siger fra over for Michael, eller er det bare tilfældigt?

Elevside til Kære Gud og Bjergprædiken

(s. 42-49)

Inden du læser novellen

Klassesamtale:

- Hvad kommer I til at tænke på, når I læser titlen?
 - Hvad er en bøn? Hvorfor beder man? Hvad kan man bede om?
-

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

- Stop læsning side 45 linje 10. Hvad fik Åse til at gå ind i kirken?
 - Læg mærke til, hvordan Åse har det, og hvordan hun taler til Gud på side 45.
 - Hvordan vil en bøn fra dig lyde i en lignende situation? Skriv ned.
 - Læg mærke til, hvordan Åse har det, og hvordan hun taler til Gud på side 47.
-

Efter du har læst novellen

Klassesamtale:

- Drøft svarene i jeres skrivelog i fællesskab.
- Læs tegneserien.
- Sammenlign novellen og tegneserien.
- Hvordan kan man vende den anden kind til?
- Hvilken forskel er der på en bøn og en ønskeseddel?
- Hvilken betydning har det at være en del af et fællesskab?
- Læs igen novellens sidste tre sætninger, og tal om dem sammen.

Individuelt:

- Lav en tegning, et digt, en kort hurtigskrivning el. lign., hvor du fortæller om, hvorfor ”Jeg er glad for at være mig”. Lav en udstilling i klassen.
-

Marsmanden og Zakæus

(s. 50-57)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at undersøge tekstens sprog og herigennem opnå kendskab til betydningen af sproglige og stilistiske virkemidler
- lære at søge oplysninger i teksten til brug i personkarakteristik
- arbejde med temaerne fællesskab, ensomhed og tilgivelse
- lære en metode til at fordele arbejdet i en gruppe

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingen om Zakæus at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over fortællingen om Zakæus
- lære om sammenhænge mellem værdier, normer og adfærd
- lære om udvalgte grundbegreber i kristendommen

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Historien om Zakæus findes i Lukasevan-geliet kap. 19, vers 1-10. Fortællingen kan læses ud fra mindst tre indfaldsvinkler:

- 1 En kristologisk indfaldsvinkel, hvor vers 10 indeholder fortællingens pointe: Menneskesønnen er kommet for at frelse fortabte/syndere. Anskues fortællingen fra denne indfaldsvinkel, er Jesus hovedpersonen.
- 2 En personlig indfaldsvinkel, hvor Zakæus er hovedperson. Her er det Zakæus' omvendelse, der er den centrale pointe, og fortællingen kan siges at have form af en dannelsesfortælling.
- 3 En etisk indfaldsvinkel, hvor fortællingen udgør en moralsk kritik af indbyggerne i Jeriko. Indbyggerne kan enten kritiseres for at udstøde Zakæus, fordi han arbejder for romerne for at tjene penge, eller kritikken kan rettes mod, at de som jøder anser det for urent at tjene romerne.

I tegneserien er det Zakæus, der er hovedpersonen, men det er tydeligt, at Jesus fremstår som frelser af den fortabte Zakæus.

Novellen viser, hvordan Michael er ude af fællesskabet på grund af sine handlinger og en vrede, han har haft i sig. Michael lod tidligere sin vrede gå ud over andre ved at mobbe. Novellen giver ikke noget entydigt svar på, hvor Michaels vrede stammer fra, men en morgen er den pludselig forsvundet, og den har efterladt et tomrum i ham. Dog får vi at vide (i novellen Kære Gud), at Åse beder Gud om, at de andre (bl.a. Michael) skal holde op med at drille hende. En forklaring på at Michaels vrede forsvinder, kan altså være, at Gud hører Åses bøn. Novellen slutter med, at Michael fortryder sine handlinger og giver mobbeofrene en undskyldning.

Både Zakæus og Michael er altså udenfor pga. det, de har gjort, men i løbet af historierne omvendes de og bliver en del af et fællesskab. Zakæus bliver tilgivet af Gud, og hvis vi antager, at det er Åses bøn, der afhjælper Michaels vrede, er det også Gud, der hjælper Michael. Efter Guds indgriben ændrer de begge adfærd og bliver en del af fællesskabet. I novellen Ormene får vi at vide, at Michael spiller fodbold med Rasmus og Magnus, så det lykkes altså også for ham at stifte nye venskaber.

Elevsider til Marsmanden og Zakæus

(s. 50-57)

Inden du læser novellen

Gruppearbejde og fremlæggelse (4 elever):

- I skal lave to plancher. Den ene planche skal have overskriften "Fællesskab" og den anden "Ensomhed". Skriv alle de ord og udtryk ned under overskrifterne, som I kan komme i tanke om.

I skal fordele arbejdet i gruppen således:

Elev A: Skriver på planche 1

Elev B: Skriver på planche 2

Elev C: Agerer ordstyrer og stiller uddybende spørgsmål

Elev D: Fremlægger gruppens produkt

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

Husk at lave sidehenvisninger.

- Mens du læser, skal du være opmærksom på, hvordan Michaels vrede beskrives. Hvilke billeder bruges til at beskrive vreden?
- Skyg Michael. Notér alle de ting ned, du får at vide om Michael.

Efter du har læst novellen

Klassesamtale om billedsprog:

- Tal om de billeder, som bruges til at beskrive Michaels vrede. Diskutér, hvorfor forfatterne anvender billedsprog.
- Find "billeder", der beskriver andre følelser. Fx glæde, sorg, frygt, forelskelse.

Individuelt eller pararbejde:

- Hvordan udvikler Michael sig gennem novellen?
- Hvorfor tror du, at Michael var så vred før?
- Hvorfor tror du, han ikke er vred mere?
- Hvorfor ønsker Michael at begynde til fodbold?
- Vend tilbage til plancherne og se om der findes "forklaringer" på plancherne?

Fælles:

- Diskutér, om Magnus skal tilgive Michael. Husk at begrunde dit svar.
- Tal om tilgivelse generelt. Er der ting, man ikke kan tilgive?
- Læs tegneserien om Zakæus.
- Hvordan beskrives Zakæus?
- Hvad gør Jesus for at få Zakæus med i fællesskabet?
- Hvilke sammenhænge er der mellem historierne om Michael og Zakæus?

Ormene og Lazarus

(s. 58-65)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at forholde sig til teksten gennem meddigtning
- lære at bruge brainstorm som støtte for tænkning
- arbejde med temaerne at miste og døden

Fagligt fokus til kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære underfortællingen om opvækkelsen af Lazarus at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over fortællingen om Lazarus
- lære om almene tilværelsesspørgsmål
- lære om udvalgte symboler og ritualers brug

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Opvækkelsen af Lazarus er et vendepunkt i Johannesevangeliet, for derefter peger alt hen imod Jesus' død på korset. Det er et af Jesus' undere eller helbredelser, denne dødeopvækkelse. I en kristen kontekst anskueliggør Jesus med underet, at han er Guds søn – herre over liv og død: dødens overmand.

Jesus tager ikke straks af sted til Lazarus. Men han griber ind senere og får Lazarus til at genopstå, for at disciplene virkelig skal få Guds herlighed at se.

På side 65 billede fem ses tåren på Jesus' kind. Her vises Jesus' to naturer: Sandt menneske og sand Gud.

Tegneseriens sidste sætning: "Døden fik ikke det sidste ord!" leder frem mod det, der skal ske med Jesus: Han går selv døden i møde for at vise, at døden kan ophæves, når Gud er på spil.

Lazarus genopstår fysisk, men Carstens mor genopstår i hans hjerte, efter at han

har mærket efter og fundet fred på bænkene på kirkegården. Han kan nu acceptere savnet og mindes sin mor uden angst – hun genopstår ikke rent fysisk, men lever videre i hjerterne hos dem, der elskede hende.

Tag ligklæderne af ham og lad ham gå, siger Jesus sidst i tegneserien. Forløsningen her kan overføres til novellen og handler da om Carstens byrde, der tages fra ham.

Jesus taler i bibelteksten om det evige liv: *Jeg er opstandelsen og livet. Den der tror på mig skal leve, selv når han dør, og alle som lever og tror på mig vil aldrig dø!* Måske er dette med til at give Carstens far fred, når han er på kirkegården – tanken og troen på, at døden ikke får det sidste ord.

Klassen kan besøge præsten, den lokale kirke og kirkegård for at få mere at vide om, hvordan man ser på døden i kristendommen, og hvad der foregår til en begravelse.

Elevsider til Ormene og Lazarus

(s. 58-65)

Inden du læser novellen

Individuelt:

- Brainstorm på "døden" i 10 min. – både med konkrete og følelsesmæssige tanker.

Par- eller gruppearbejde:

- Lyt til hinandens brainstorm – hør, hvad I hver især har skrevet.
- Tilføj gode tanker fra de andre til dit eget brainstormpapir.

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

- Skriv spørgsmål ned, som du gerne vil stille Carsten, hans far og vennen Jesper (mindst to spørgsmål til hver).

Efter du har læst novellen

Fælles:

- Lav "Den varme stol" hvor tre elever kommer op og skal svare på spørgsmål fra skrivebogen, som om de er henholdsvis Carsten, hans far og Jesper. Skift "skuespil-lerne" ud undervejs.
- Diskutér, hvordan man kan reagere, når en kammerat mister.

Individuelt:

- Forestil dig, at Carsten er din klassekammerat og skriv et brev til ham, da du får at vide, at hans mor er død.

Fælles:

- Læs tegneserien. Find de steder, hvor der vises, at Jesus kan sejre over døden.
- Læg mærke til billede fem side 65. Hvorfor græder Jesus, når han nu er dødens overmand?
- Sammenlign tegneserien med novellen.

Blodsbrødre og Skærtorsdag (s. 66-76)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære at arbejde med symboler
- lære at forholde sig til teksten gennem meddigting
- lære at bruge brainstorm som støtte for tænkning
- arbejde med temaerne venskab og svigt

Fagligt fokus til kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingen om Skærtorsdag at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over fortællingen om Skærtorsdag
- lære om sammenhænge mellem værdier, normer og adfærd
- lære om udvalgte grundbegreber i kristendommen
- lære om udvalgte symboler og ritualers brug

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Både blodets og måltidernes betydning samt temaerne venskab og svigt går igen i novellen og tegneserien.

Den bibelske tekst om Skærtorsdag findes i den lange og komplekse fortælling i Matthæusevangeliet kap. 26, 17-75. Fokus i denne sammenhæng er lagt på nadveren, og på hvordan Judas og Peter forråder Jesus. Ved at kysse et andet menneske plejer man at give udtryk for positive følelser, men Judaskysset er det modsatte – et forræderi af det venskab, der ellers havde været mellem Judas og Jesus.

Ved en kristen gudstjeneste spiser menigheden et rituelt måltid sammen. Ritualet kaldes Nadver (eller i daglig tale altergang). Det består af brød (oblater) og vin. Ifølge Det Nye Testamente indstiftede Jesus selv nadveren den sidste aften, han tilbragte med sine disciple. I Gudstjenesten under nadveren læser præsten beret-

ningen om Jesus' sidste måltid, påskemåltidet, op fra Bibelen.

I kirken fejres nadveren som erindring om, at Jesus med sin død og opstandelse genoprettede menneskenes forhold til Gud: Det forhold, som blev brudt af Adam og Eva ved syndefaldet.

Jesus er læreren i forhold til disciplene, og han forudser, hvad der vil ske. Han ved, at han vil blive forrådt, og han kender sin egen skæbne – en skæbne som er en del af en større plan bestemt af Gud.

I novellen møder vi fætrene Jesper og Bjørn. De er bedste venner og sågar blodsbrødre, men Bjørn svigter Jesper. Blodet er i novellen et meget konkret symbol på venskab, mens det i bibelhistorien symboliseres via vinen.

Eleversider til Blodsbrødre og Skærtorsdag

(s. 66-76)

Inden du læser novellen

Alene eller i par:

- Lav en brainstorm over begrebet en god ven. Du må både skrive, hvordan en god ven skal være, og hvordan en god ven ikke skal være.

Fælles:

- Tal om, hvilke forventninger I har til en god ven. Hvad gør man, hvis en ven svigter?
- Tal om, titlen Blodsbrødre.
- Tal om, hvad blod kan symbolisere.

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

- Du skal være opmærksom på, hvornår Jesper og Bjørn opfører sig som en god ven/dårlig ven.
- Notér, hvad drengene får at spise, og hvordan stemningen er ved måltiderne.

Efter du har læst novellen

Alene eller i par:

- Sammenlign dine noter med brainstormen. Opfyldte og/eller overtrådte Jesper og Bjørn nogle af jeres kriterier for at være en god/dårlig ven?
- Hvorfor vil Bjørn ikke ned og spille fodbold i gården, med i Tivoli eller i biografen?
- Hvad synes du/I om Bjørns begrundelser for ikke at ville spille fodbold i gården, med i Tivoli eller i biografen?
- Hvorfor råber Jesper til Bjørn, at han er verdens største idiot?

Alene:

Vælg skriveopgave A eller B

- A. Skriv Bjørns dagbog, hvor han beskriver de tanker, han har omkring sin fætter, Jespers besøg.
- B. Skriv et postkort eller en e-mail, som Jesper sender til sine forældre fra turen til København.

Fælles:

- Læs tegneserien Skærtorsdag.
- Tal om måltidernes betydning i novellen og der, hvor Jesus tager brød og vin og giver det til disciplene – altså det man kalder den første nadver.
- Tal om, hvilken betydning (symbolværdi) "blodet" har i tegneserien og sammenlign med novellen.
- Hvad tror I begrebet et judaskys betyder?
- Tal om, hvorfor Peter og Judas forråder Jesus. Kunne de lade være?

Heltens barnebarn og Opstandelsen

(s. 77-85)

Fagligt fokus til dansk

Eleverne skal:

- arbejde med billedanalyse
- arbejde med personkarakteristik, idet de skal samle det hele billede af morfaren
- arbejde med temaet forventninger

Fagligt fokus til kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingen om Jesus' opstandelse at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over fortællingen om Jesus' opstandelse
- lære om, hvad det vil sige at være menneske, samt hvilken betydning tro kan have for livsopfattelsen.

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Jesus' opstandelse er helt central i kristendommen. I Johannesevangeliet kap. 20,1-18 er teksten som et billede, hvor der både er fortalt meget konkret: På den første dag i ugen, mens det endnu var mørkt, kom Maria ud for at se til graven og samtidig fortalt meget sløret, ved at vi hører om den tomme grav – altså ikke om hvad, der er sket, men om resultatet af det. Vi hører om englene i stedet for om Jesus, og da Maria møder Jesus, tror hun først, at han er havemanden – skønt han stadig ligner sig selv!

Opstandelse kan forstås forskelligt: Fx at opleve, at livet igen giver mening. Eller som noget, der på alle måder er nyt og ikke kendt fra tidligere erfaringer i livet.

I novellen oplever Christian, at hans nye viden om morfaderen giver ham en helt

anden og ny bevidsthed. I Christians bevidsthed genopstår hans morfar – hans "rigtige" levende, dansende og sjove morfar – næsten fra de døde gennem moderens fortællinger fra sin egen barndom. Morfaderen kommer ned fra den stive og ophøjede status, han gennem årene er blevet tildelt af omgivelserne. Christian indser, hvordan hans morfars handling ved branden har haft afgørende betydning for de kammerater, han selv har nu.

Der er muligvis en kristen symbolik i morfaderen, der giver sit eget liv for at redde 8 børn – og deres børn igen. Morfaderens maleri hænger på væggen – Jesus hænger på korset.

Eleversider til Heltens barnebarn og Opstandelsen

(s. 77-85)

Inden du læser novellen

Klassesamtale:

- Tal om hvad en helt er – hvad skal man gøre for at blive en helt?

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

Husk at lave sidehenvisninger.

- Find de steder i teksten, hvor Christian udtaler sig om sin morfar og notér dem ned.
- Find de steder i teksten, hvor andre udtaler sig om morfaren. Notér ned, hvad de siger/mener, og hvem der siger det.

Efter du har læst novellen

Individuelt- eller pararbejde:

- Hvorfor har Christian, moderen og mormoderen så forskellige opfattelser af morfaren?
- Synes du/I at morfaren er en helt? Hvorfor?
- Har du/I prøvet at skulle leve op til noget, som I synes, var helt umuligt?

Fælles:

- Tal om ordet ”opstandelse”.
- Læs tegneserien Opstandelsen. Stop op ved billede tre side 84. Hvad tror I Maria Magdalena ser?
- Læs resten af tegneserien og læg mærke til hvilke forandringer, der sker i Maria Magdalenas ansigt.
- Sammenlign novellen og tegneserien.

Kærlighedsmuren og Himmelfart og pinse

(side 86-95)

Fagligt fokus i dansk

Eleverne skal:

- lære begreberne in media res, flash back og flash forward samt forstå betydningen af forskellige former for komposition. (Flash forward anvendes ikke i novellen)
- arbejde med temaerne magi og kærlighedens kraft

Fagligt fokus i kristendomskundskab

Eleverne skal:

- lære fortællingerne om Kristi Himmelfart og Pinsen at kende
- lære at genkende en nutidig refleksion over Kristi Himmelfart og Pinsen
- lære om, hvilken betydning tro kan have for livsopfattelsen
- lære om udvalgte grundbegreber i kristendommen og forholde sig til deres tolkning af tilværelsen

Sammenhæng mellem novelle og tegneserie

Tegneseriens bibelforlæg er Matthæusevangeliet kap. 28,16-20 og Apostlenes Gerninger kap. 1,9-14 og kap. 2. En af Matthæusevangeliets pointer er, at budskabet om Jesus Kristus er for alle mennesker, hvilket ses i tegneseriens første del. Apostlenes Gerninger fortæller om den allerførste tid i de kristne menigheder samt om pinseunderet.

Pinsen er en hel central begivenhed i kristendommen, for den markerer Helligåndens komme og man kan kalde den for kirkens fødselsdag. På pinsedag kom Helligånden over disciplene og de kunne pludselig tale, så folk fra alle egne af verden kunne høre, hvad de sagde – som om det var på deres eget sprog. Det er ”det omvendte Babelstårn” (i historien om Babelstårnet (1 Mos 11,1-10) forvirrede Gud menneskene ved pludselig at give

dem forskellige modersmål). Helligånden gør disciplene i stand til at kunne formidle Guds kærlighed til alle mennesker og således spiller sproget en rolle som sammenhængskraft og kommunikation. I Helligånden er budskabet om Jesus lige forståeligt på alle sprog: Kirken er for alle folkeslag. Pga. pinseunderet begyndte mange at tro på det kristne budskab, og disciplene kunne indlemme mange i menigheden ved at døbe dem, sådan som Jesus havde pålagt dem at gøre det.

Kærlighed og Helligånd er en slags ”magi” – de forandrer mennesker og det tema går igen i novellen. Der oplever Julie, hvordan kærlighedens kraft sejrer over den rationelle fornuft. Julie tror på, at kærlighedsmuren er magisk, da hun henvender sig til Preben og Lis, selvom hun godt ved, at det rent fornuftsmæssigt lyder vanvit-

tigt. Preben og Lis genfinder kærligheden, og Julie og Tobias får mod til at vise hinanden deres kærlighed. Det kan sammenlignes med dengang disciplene fortalte om Jesus og hans opstandelse fra de døde, for der var mange der mente, at det lød vanvittigt – alligevel valgte adskillige at tro på det og lade sig døbe.

Kærlighedsmuren signalerer også et fællesskab og en fælles historie for mange i Sogneager, ligesom kristne har del i den samme historie og er del af et fællesskab.

Skoleinspektøren har først ingen forståelse for kærlighedsmurens værdi, men da de mange forældre kommer fra nær og fjern for at formidle deres budskab og historie om kærlighed til inspektøren, lykkes det at få ham til at lytte og forstå værdien – han bliver indfanget af kærlighedsbudskabet.

Man kalder den kærlighed, som findes mellem mennesker for *eros*. Den menneskelige kærlighed kan groft sagt kaldes en byttehandel – begge parter får nogenlunde lige meget ud af det. *Agape* derimod er Guds kærlighed, og den består i, at man kun giver. Det gør en menneskelig *agape* umulig, for vi kan ikke i længden elske helt betingelsesløst og uden at få noget igen. Men det er netop, hvad Gud kan ifølge kristendommen – og derfor er Guds kærlighed til menneskene anderledes og meget mere ufattelig end vores jordiske kærlighed.

Eleversider til Kærlighedsmuren og Himmelfart og Pinse

(side 86-95)

Inden du læser novellen

Klassesamtale om komposition:

Indledningen:

Tekstens tidsmæssige opbygning kalder man også for tekstens *komposition*. En historie kan enten starte med *Der var engang...*, eller forfatteren kan skrive en grundig beskrivelse af hvem og hvad, man skal forvente at høre om i historien. En tredje måde at starte en historie på er ved at lade læseren dumpe lige ned i historien. Denne type begyndelse kalder man *in media res*.

Tid:

En historie kan være bygget op efter en lineær tidslinje. Det vil sige, at historiens handling bliver beskrevet i den rækkefølge, som begivenhederne finder sted. En forfatter kan også lade historien springe i tid. Hvis historien springer tilbage i tiden, kaldes det *flash back*, og hvis historien springer frem i tiden, kaldes det *flash forward*.

Mens du læser novellen

(Her skal du bruge din skrivelog)

Begrund dine svar.

- Mens du læser, skal du være opmærksom på tekstens komposition. Hvordan starter novellen? Springer historien i tid?
-

Efter du har læst novellen

Individuelt:

- Hvorfor tror Julie, at muren er magisk?
- Har du selv oplevet noget magisk?
- Hvordan er kommunikationen mellem inspektøren og Julie?
- Hvordan er kommunikationen mellem inspektøren og forældrene på arbejdsdagen?

Pararbejde:

- Tal om jeres noter til novellens komposition
- Tal om hvilken effekt det har, at novellen starter som den gør, og at forfatterne benytter sig af den tidsmæssige komposition, som de gør.

Fælles:

- Læs tegneserien Himmelfart og Pinse.
- Hvilken betydning spiller tro og kærlighed i tegneserien?
- Læg mærke til, hvad Jesus siger på billede ét s. 94. Sammenlign det med de første billeder s. 95. Kan I forklare, hvad Helligåndens kraft er?
- Læg mærke til teksten på sidste billede s. 94. Hvorfra kender I sætningerne?
- Kan I forklare, hvad tro og kærlighed betyder i novellen?
- Kan I forklare, hvad tro og kærlighed betyder i tegneserien?
- Hvilken forskel er der på menneskers kærlighed til hinanden og Guds kærlighed til mennesker?